

EL GUST PER LA LECTURA 2024-2025

APA! ET PENSES QUE ENS HO CREUREM?

AUTOR: ORIOL CANOSA

EDUCACIÓ PRIMÀRIA: CICLE INICIAL
GUIA DIDÀCTICA

El Gust per la Lectura 2024-2025

Cicle inicial d'educació primària

Apa! Et penses que ens ho creurem?

Autor: Oriol Canosa

Guia didàctica

TÀNDEM LIJ Cooperativa

Guillem Fargas Llavina

Marc Alabart Barba

Departament d'Educació i Formació Professional

Subdirecció General de Llengües

Servei de Suports i Recursos Lingüístics

Setembre de 2024

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886. Per tant, aquest treball està exempt de la necessitat d'autorització i d'abonament dels drets d'autor.

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No Comercial-CompartirIgual 4.0 Internacional de Creative Commons. Se'n permet la còpia, la distribució i la comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i que la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>.

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ.....	5
L'AUTOR	6
Biografia	6
Bibliografia	7
Estil	9
Premis	9
Algunes frases.....	9
L'IL·LUSTRADOR.....	10
EL LLIBRE	12
Argument.....	12
Crítiques literàries i comentaris.....	12
Alguns aspectes rellevants de l'obra	12
Mirar les coses d'una altra manera.....	12
Humor	13
Els oficis	13
Estructura repetitiva enumerativa	14
Les il·lustracions.....	14
Un títol suggeridor, un final sorprenent.....	15
Un diàleg amb frases senzilles i entenedores.....	15
PROPOSTA DIDÀCTICA PER ACOMPANYAR LA LECTURA	16
ABANS DE LA LECTURA	17
Preguntes.....	17
Activitats.....	17
DURANT LA LECTURA	23
Proposta de lectura guiada.....	23
Altres estratègies.....	24
a) Lectura en veu alta.....	24
b) Primer les il·lustracions	25
c) Lectura preparada	25
Preguntes generals	25
DESPRÉS DE LA LECTURA	26
Preguntes.....	26
Activitats.....	26
Activitats complementàries.....	34

TAULA DE CONTINGUTS.....	39
ANNEX I: ELS LLIBRES D'ORIOI CANOSA	41

INTRODUCCIÓ

Aquesta és la guia de lectura del llibre que porta per títol ***Apa! Et penses que ens ho creurem?*** Aquest breu llibre il·lustrat és el que s'ha escollit per compartir amb els nens i nenes de cicle inicial. La tria s'adscriu al conjunt d'obres seleccionades, i els seus dossiers corresponents, dedicats a un autor o autora. En aquest cas, l'autor escollit és Oriol Canosa.

S'ha triat aquesta obra per diversos motius, però el principal és la qualitat literària de la proposta. És una història plena d'humor absurd que, malgrat que pugui semblar molt àgil i lleugera, pot provocar debats i converses molt interessants a l'aula. A més a més, la seva estructura repetitiva ajuda el lector a situar-se dins l'obra, a seguir-la i, fins i tot, a poder-s'hi avançar. Les il·lustracions de Sunyol reforcen aquesta idea hilarant de la proposta i creen un conjunt molt complet. Aquests són només alguns dels ítems que ens han fet decantar per aquesta opció, però n'hi ha d'altres que s'aniran desgranant al llarg del dossier.

Així doncs, la guia està pensada per acompanyar la lectura a l'aula d'aquest llibre i ser un suport per al professorat que tingui la voluntat de portar a classe una obra d'aquestes característiques. És important aclarir que aquest és el dossier pensat per al mestre. Al mateix temps, n'hem realitzat un de complementari que es pot fer arribar als alumnes. En el quadern per a l'alumnat hi haurà els materials necessaris per dur a la pràctica les activitats que s'exposen en aquesta guia. Com que és un material de suport, us convidem a utilitzar-lo com cregueu més convenient i, sobretot, a adaptar-lo a les necessitats i característiques de la vostra escola i grup d'alumnes en concret.

El dossier està dividit en diversos apartats. En primer lloc, trobareu unes consideracions generals sobre l'obra i l'autor. També en aquest inici podeu trobar una taula que serveix per tenir una visió general de com hem organitzat la lectura del llibre, especialment pel que fa a les activitats.

A continuació, la guia segueix un ordre cronològic que hem dividit en tres grans blocs: **ABANS DE LA LECTURA, DURANT LA LECTURA i DESPRÉS DE LA LECTURA**. Cada un d'aquests blocs recull les diferents preguntes i consideracions que es poden anar fent als infants a fi d'establir un diàleg que enriqueixi la seva experiència lectora. Així mateix, s'acompanyen de les propostes d'activitats diverses que es poden realitzar en cada fase de la lectura per tal d'aprofundir més i aprofitar, alhora, les oportunitats d'aprenentatge que aquesta ens ofereix.

Amb les preguntes que s'exposen es busca comprendre millor el que s'està llegint i també connectar-ho amb l'experiència personal de cada nen o nena. A la vegada, la intenció és reflexionar sobre els temes que apareixen al llibre i anar endinsant-nos en els possibles aprenentatges literaris que es poden fer durant la lectura.

Pel que fa a les activitats, responen a objectius diversos: des de ser una eina per profunditzar en diversos conceptes del llibre fins a oferir recursos per poder anar més enllà del que és la història mateixa o els aspectes literaris que hi apareixen.

En definitiva, tant les preguntes suggerides com les propostes d'activitats són fils que podem estirar per, principalment, ampliar el gaudi de l'alumnat durant la lectura d'aquesta obra.

L'AUTOR

Biografia

Oriol Canosa és originari de Tarragona, ciutat on va néixer l'any 1975. Tot i així, ha viscut sobretot a Barcelona. És llibreter i escriptor. Va estudiar Humanitats i també es va dedicar durant una època al sector editorial.

Va treballar durant molt temps de llibreter i, de fet, l'any 2014, va obrir juntament amb dues sòcies més una llibreria especialitzada en literatura infantil i juvenil i gastronomia al barri del Clot de Barcelona: la llibreria Pebre Negre.

A banda de la seva faceta de venedor de llibres, Canosa ja va començar a explorar la seva vessant d'escriptor des del 2009, quan va publicar *Guía de bolsillo para personas inquietas* (Intermón Oxfam Editorial), on abordava temes com la globalització, el medi ambient o la política del món d'aquell moment. És a partir del 2013 quan s'inicia en la literatura infantil amb el conte *La casa del professor Kürbis* (editorial Baula). Des d'aquell moment i fins ara ha seguit publicant contes i novel·les infantils, i també ha col·laborat sovint amb revistes com

Cavall Fort o *Petit Sàpiens*. En paral·lel, durant un temps també va escriure setmanalment un article al blog *Donatdades* sobre temes ambientals i socials.

Un altre aspecte interessant de la biografia de l'autor és que li agrada molt viatjar, sobretot a peu. Va viure durant un temps a Istanbul —on, de fet, va començar a escriure per a infants— i ha creuat dues vegades Europa en solitari amb una motxilla i la força de les seves cames.

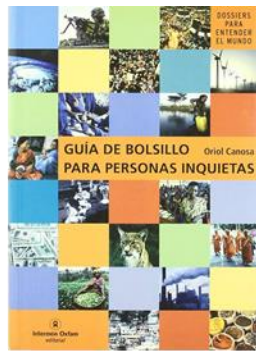
Bibliografia

Oriol Canosa és un dels nostres escriptors en actiu que té un gran ventall d'obres publicades. Tot seguit us mostrem un recull dels seus llibres, que trobareu referenciats a l'annex 1.

ANY	LLIBRE
2009	<i>Guía de bolsillo para personas inquietas</i> Intermón Oxfam Editorial
2013	<i>La casa del professor Kürbis</i> Baula
2014	<i>L'illa de les cartes perdudes</i> Babulinka
2015	<i>Apa! Et penses que ens ho creurem?</i> Cruilla
2016	<i>L'illa de Paidonèsia</i> La Galera
2017	<i>Polos opuestos</i> Tekman
2017	<i>El islote de los perros</i> Edelvives
2018	<i>XicMano, el pirata del Delta</i> Pebre Negre Edita
2019	<i>Emma</i> Sallybooks
2019	<i>El quadern de l'Aurora Rodamon</i> Baula
2019	<i>El bot del Dr. Bombard</i> Babulinka

2019	<i>L'últim vol de la família Dumont</i> Animallibres
2019	<i>El secret del Nadal</i> La Galera
2020	<i>Hola, micos!</i> Cruïlla
2021	<i>Contes d'aventures</i> La Galera
2022	<i>La vaga de les granotes</i> Bindi Books
2022	Sèrie <i>Robotots</i> Animallibres
2022	<i>Dracs, fades i gegants: Segueix el rastre de les criatures fantàstiques del teu entorn</i> La Galera
2022	<i>El país dels sabirs</i> Comanegra
2022	<i>El bandit i les bessones Mataquín</i> Baula
2023	<i>L'enigmàtic senyor nosaltres</i> Animallibres
2023	<i>La tela</i> Godall Edicions

Estil

Tot i que cada llibre de l'autor és diferent, hi podem trobar aspectes que es van repetint llibre rere llibre, cosa que es confirma si s'escolta o es llegeix alguna de les diverses entrevistes que se li han fet els darrers anys.

Elements com el **viatge**, **l'aventura** o **l'humor** es fan presents en la immensa majoria de les seves obres. Oriol Canosa fa servir l'absurditat, el sarcasme, la ironia, la irreverència i els jocs lingüístics per crear una lectura amena que entreté el lector i el fa riure. A més a més, els seus personatges —habitualment infants— no els infantilitza, sinó que, ben al contrari, els **empodera** (fins a nivells molt alts, com es pot comprovar a *L'illa de Paidonèsia*). De la mateixa manera, els adults no sempre en surten tan ben parats. El punt de viatge i aventura també fa que siguin lectures en què passen coses i això provoca, també, les ganes de seguir llegint.

Al mateix temps, enmig de la riallada i l'acció, Canosa és capaç de tocar molts temes diferents que poden portar a **reflexionar** i debatre sobre qüestions molt profundes i complexes.

Els seus escrits denoten una visió **interessada per l'infant i pel que diu**. Una mirada que entén que el nen o nena pot ser **crític** i que té una opinió que mereix **ser escoltada**. De fet, ell exposa sovint converses que manté amb els seus fills. Alhora, els seus llibres també parlen a l'adult que els llegeix, ja que, com ell mateix diu, escriu per tal que l'adult també trobi interès en les seves obres. I bé que ho aconsegueix.

Curiós de mena, també s'ha introduït en el llibre de coneixements, en el qual, tot i canviar de tipologia, ha aconseguit mantenir el seu estil i la seva manera de fer i escriure.

Premis

- Premi Josep Maria Folch i Torres 2016 de novel·les per a nois i noies, per *L'illa de Paidonèsia*.
- Premi Ala Delta 2017, per *El islote de los perros*.
- Premi Cavall Fort 2019 d'articles de divulgació.

Algunes frases

“Cal escoltar els infants.”

“Un nen que no llegeix no és que no li agradi llegir, sinó que encara no ha trobat el llibre que li interessa.”

“Hi ha pocs nens que no llegeixen cap llibre.”

“M’agrada que tots els llibres infantils tinguin diverses lectures”.

“Els meus llibres no són llibres per a nens sinó llibres que els nens també poden llegir.”

“M’agrada viatjar a peu. De fet, això surt dels llibres infantils. Per exemple, quan D’Artagnan surt de Gascunya fins a París i se’n va xino-xano amb un cavall que gairebé no s’aguanta dret.”

“L’infant és crític. No té cap problema a dir-te què li ha semblat un llibre.”

L’IL·LUSTRADOR

Les il·lustracions de la novel·la estan creades per Jordi Sunyer, il·lustrador i dissenyador gràfic que ha treballat per a diverses editorials, revistes i diaris. També va ser el director d’art de la sèrie d’animació *Asha*. El 2017 va ser un dels seleccionats per participar en l’exposició “Llibres en català” que va organitzar l’Institut Ramon Llull a la Fira del Llibre Infantil de Bolonya, una de les més prestigioses del món.

Aquesta no és l’única obra en la qual Canosa i Sunyer han col·laborat, i no és estrany. Les il·lustracions del creador barceloní tendeixen a ser còmiques, expressives i, fins i tot, en alguns punts, esbojarrades. També són clares i riques. Aquestes característiques fan que encaixin amb l’estil i la manera d’entendre la literatura per a infants i joves que té Oriol Canosa. I en aquesta obra en particular encara pren més sentit l’elecció de Sunyer com a il·lustrador.

Els llibres que han fet plegats són els següents:

- *La casa del professor Kürbis*
- *Apa! Et penses que ens ho creurem?*
- *Emma*
- *El bot del Dr. Bombard*
- *El quadern de l’Aurora Rodamon*
- *Sèrie Robotots*

I algunes de les il·lustracions de Jordi Sunyer¹ són:

¹ Web de l'il·lustrador: <https://jordisunyer.com/> [Consulta: 11/06/24]

EL LLIBRE

Apa! Et penses que ens ho creurem? forma part de la sèrie blanca (per a primers lectors) de la col·lecció El Vaixell de Vapor de l'editorial Cruilla. Nascuda el 1985 en català, El Vaixell de Vapor es va convertir en una de les col·leccions de referència de la literatura per a infants. Alguns títols d'aquesta col·lecció estan impresos en lletra d'impremta, mentre que d'altres, com en aquest cas, utilitzen la lletra lligada.

Encara que el seu format ens fa pensar en una novel·la breu per a primers lectors, potser seria més adequat parlar d'un conte d'estructura repetitiva, un catàleg de professions esbojarrades o, fins i tot, un diàleg humorístic entre diferents personatges.

Publicada el 2015, aquesta és una de les primeres obres per a infants d'Oriol Canosa, després de *La casa del professor Kürbis* i *L'illa de les cartes perdudes*.

Argument

Uns amics comenten de què treballen els seus pares i mares i surten a la llum tota una sèrie d'oficis insòlits dels quals el lector, segurament, no ha sentit mai a parlar. S'ho estan inventant o realment hi ha tot de gent treballant d'amagat perquè el món rutlli sense que ens n'adonem?

Crítiques literàries i comentaris

Aurora Vall Casas va puntuar l'obra amb 3 estrelles sobre 4 en la seva [crítica de la revista Faristol](#). Segons Vall, Canosa descriu cada professió "en una sola frase, curta, entenedora i ben construïda". La crítica valora positivament el conjunt de text i il·lustració i parla d'un llibre "divertit i entretingut, que dona peu a continuar inventat i rient un cop acabada la lectura".

Alguns aspectes rellevants de l'obra

Mirar les coses d'una altra manera

La literatura i l'art en general ens permeten mirar el món d'una manera diferent. Observar la realitat amb unes ulleres que l'alteren per fer-la més interessant, màgica, divertida, inquietant... Les poesies i les històries tenen la capacitat de transformar allò que ens envolta. Com diu Benjamín Prado a *Siete maneras de decir manzana*, "un poeta eficaç és aquell que ens explica alguna cosa que no sabíem abans, és aquell que aconsegeix que mai més puguem mirar-la com ho fèiem abans".

Després de llegir aquest llibre, es fa difícil tornar a agafar unes escales mecàniques sense imaginar-nos un encarregat donant-los corda d'amagat, o anar al bosc de nit i no pensar si a les cuques de llum els deuen quedar gaires piles. Canosa s'atura en aquells petits fets i fenòmens que observem cada dia i als quals no donem gens d'importància —les fulles canvien de color a la tardor, el mar és salat, la cervesa té bombolles...— i ens els explica a través d'una mirada, en certa manera, poètica. L'autor s'oblida del pensament racional per donar una explicació literària i inversemblant al funcionament del món.

Humor

El fet d'explicar el món des d'una mirada irracional i il·lògica genera situacions absurdes que busquen arrencar un somriure al lector. Imaginar-nos algú fent els forats dels dònuts, ensenyant les gavines a volar o resolent tots els trencaclosques abans de vendre'ls per comprovar que no hi falta cap peça és realment divertit. La literatura ofereix als infants un espai per capgirar les regles del món i gaudir d'aquesta irreverència.

Molts dels acudits de la nostra cultura popular juguen precisament amb aquest humor absurd, amb el plantejament de situacions que no tenen sentit dins la nostra lògica: “Van dos i cau el del mig!”, “Com es pot ficar un elefant dins un frigorífic? Obrint la porta i ficant-lo”. El llenguatge ens permet crear situacions absurdes i desbaratades que desafien el nostre món, sovint monòton i previsible.

Els oficis

“De què treballen els teus pares?” Ja des de ben petits entenem que, a la nostra societat, la feina és una part indestriable de la vida de les persones. De la clàssica pregunta “I tu, què vols ser de gran?” es desprèn la idea que el nostre ofici, en certa manera, ens defineix. Els estudis —sobretot els secundaris i els superiors— estan enfocats, principalment, a adquirir unes competències que ens permetin accedir amb èxit al mercat laboral i, més endavant, quan som adults, sovint responem a la pregunta “Com estàs?” parlant de la nostra vida laboral.

La nostra societat està organitzada de manera que tothom té una feina que, en principi, aporta un valor per a la resta de persones. Cadascú s'especialitza en una tasca, i la suma de totes les feines permet que tot rutlli. És, de manera molt simplificada, l'anomenada “divisió del treball”. En aquest llibre, Oriol Canosa porta a l'extrem aquesta idea i ens mostra com tot està fet per una altra persona. Les fulles canvien de color a la tardor? És perquè algú s'ha encarregat de pintar-les! Els carrers s'assequen després de la pluja? És perquè algú els eixuga! Si els galls ens desperten cada matí, abans algú els haurà de despertar, no?

Estructura repetitiva enumerativa

Apa! Et penses que ens ho creurem? té una estructura enumerativa. El llibre no deixa de ser un catàleg d'oficis esbojarrats, amb un final sorpresa. Si el lector entra dins el joc proposat per l'autor, de seguida tindrà ganes de passar de pàgina i descobrir la nova situació plantejada.

Aquest tipus d'estructura és molt habitual en els llibres per a primers lectors, ja que acota molt el terreny de joc i els dona seguretat. Quan l'infant ja coneix la premissa creativa amb què està treballant l'escriptor, pot anticipar en certa manera el que vindrà —en aquest cas, sap que es plantejarà un nou ofici i pot fer hipòtesis sobre en què consistirà.

Les il·lustracions

El text d'Oriol Canosa s'entendria perfectament sense les il·lustracions de Jordi Sunyer, però el resultat final no seria el mateix. Les il·lustracions de Sunyer posen llum a la inversemblança i retraten de manera fidel les situacions esbojarrades que planteja Canosa. Veure amb els nostres propis ulls com realment hi ha un xef tastant l'aigua del mar per veure si té el punt just de sal, o com una dona riu tot comprovant que els acudits fabricats facin gràcia, fa que encara entrem amb més força en l'univers irreverent que ens proposa aquesta història.

Als diferents pares i mares que apareixen al llarg del llibre se'ls veu treballar amb diligència i professionalitat, concentrats mentre fan la seva feina. Sunyer afegeix alguns detalls simpàtics que aporten encara més humor al conjunt, com ara el fet que la mare que posa els ossos a les cuixes de pollastre els tingui tots ben endreçats —segons si són de la dreta o de l'esquerra—, o que els galls que s'han de despertar cada matí estiguin dormint a les habitacions d'un hotel.

Jordi Sunyer utilitza una gamma de colors molt concreta, en què predomina el color verd caqui. Totes les il·lustracions són a sang, i fins i tot en alguns casos veiem personatges incomplets, tallats pels marges.

Un títol suggeridor, un final sorprenent

“Apa! Et penses que ens ho creurem?” Encara que el lector pot pensar tota l’estona que el títol és la resposta a les esbojarrades feines plantejades pels diferents infants, aquestes paraules d’incredulitat fan referència a la resposta més versemblant de totes: “Doncs la meva mare és dentista i t’arrenca els queixals quan et fan mal!”.

El dentista és un servei necessari, però també molt temut, ja que sovint quan hi has d’anar és perquè et facin una intervenció ben incòmoda com ara arrencar-te un queixal, curar-te una càries, posar-te ortodòncia... Si pensem en llocs als quals ens agradi anar, segurament no pensarem en el dentista. Precisament per això resulta tan original i divertit contraposar-lo a tot l’univers imaginatiu i esbojarrat que planteja aquest llibre.

Un diàleg amb frases senzilles i entenedores

Aquest llibre no deixa de ser un diàleg entre diferents infants que utilitzen frases ben senzilles i entenedores. Tots ells expliquen de què treballa el seu pare o la seva mare i, per tant, fan servir sempre una construcció sintàctica molt semblant: subjecte, verb i complements. És interessant fixar-nos en la construcció “és qui” que apareix sovint al llarg del text. En català, quan el pronom relatiu es refereix a una persona, cal fer servir *qui*, sempre que no vagi precedit d’un determinant. Si hi afegíssim un determinant (per exemple, “el”) podríem fer servir que: “és el que”.

Biblioteca de l'Escola Patufet Sant Jordi de l'Hospitalet de Llobregat. Visita de l'autor.

PROPOSTA DIDÀCTICA PER ACOMPANYAR LA LECTURA

APARTAT	ACTIVITATS
ABANS DE LA LECTURA	Activitat 1: <i>La coberta ens parla</i> Activitat 2: <i>Observar les il·lustracions</i> Activitat 3: <i>La contracoberta al descobert</i> Activitat 4: <i>El Memory de l'Oriol</i>
DURANT LA LECTURA	<i>Lectura guiada</i> <i>Lectura en veu alta</i> <i>Relectura i lectura en parelles</i>
DESPRÉS DE LA LECTURA	Activitat 5: <i>Veritat o mentida?</i> Activitat 6: <i>Quina professió ens agradaria fer?</i> Activitat 7: <i>Inventem professions absurdes!</i> Activitat 8: <i>De què treballen les nostres famílies?</i> Activitat 9: <i>Altres llibres tipus catàleg</i> Activitat 10: <i>Valoració capgirada</i> Activitat 11: <i>Mentides per tot arreu!</i>
ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES	Activitat 12: <i>Les feines més importants</i> Activitat 13: <i>Altres llibres d'oficis</i> Activitat 14: <i>Jugar amb les paraules</i> Activitat 15: <i>Una fàbrica de...</i>

Proposem que la lectura d'aquest llibre es faci combinant lectura en veu alta per part del mestre i lectura guiada. L'obra per les seves característiques es presta molt a aquesta pràctica i pot donar molt joc a qui el llegeixi. Les activitats proposades també busquen brindar l'oportunitat als infants de tornar al text per rellegir-lo, fer-ne una redescoberta atenta i autònoma.

ABANS DE LA LECTURA

L'inici de la lectura d'un llibre és important. És el moment en què es posen les bases d'un camí que s'allargarà durant un temps i, per tant, és interessant cuidar-lo. Per aquest motiu, us animem a dedicar-hi un temps tranquil i extens. Invertir en aquest principi pot ajudar a potenciar tota l'experiència i el gaudi lector que se'n derivarà posteriorment. És per això que en aquest apartat us plantejem propostes que busquen crear expectatives, que es formulin hipòtesis o anticipacions sobre el llibre i que es pugui començar a crear el marc mental que ens acompanyarà al llarg de tota la lectura. A la vegada, ens sembla clau despertar els coneixements previs dels infants respecte a la novel·la, ja que els i les alumnes podran anar relacionant allò que ja coneixien amb la novetat. Establir aquest tipus de vincles és font d'aprenentatge.

Per tal d'aconseguir aquests objectius, us proposem conversar en veu alta sobre les qüestions que apuntem a continuació. També us convidem a fer-ho abans que els infants llegeixin la contracoberta, ja que el debat tindrà més diversitat si es fa d'aquesta manera.

Preguntes

- Sobre què pensem que anirà el llibre? Hi ha elements de la coberta que ens poden servir de pistes per anticipar-ho?
- Quina pot ser la intervenció prèvia que provoca la resposta que fa de títol: "Apa! Et penses que ens ho creurem?"?
- Si us dic que el llibre va sobre "oficis", què ens ve al cap? Quins oficis coneixem? De què treballen les nostres famílies?
- Pensem que tothom ha de treballar? De què serveix que les persones tinguin una professió?
- Coneixem altres llibres d'Oriol Canosa?

Activitats

1. La coberta ens parla

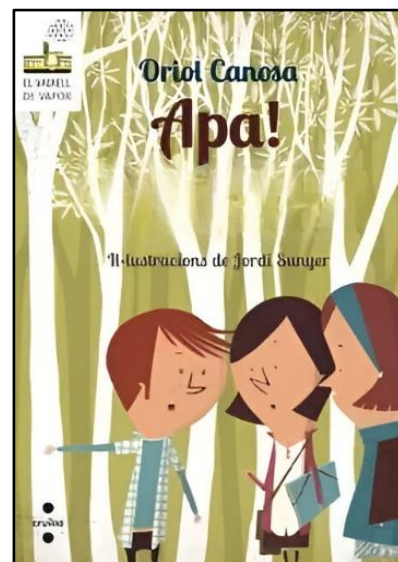
Malgrat que ja hem apuntat alguna pregunta al respecte, és interessant aturar-se amb deteniment en la coberta i mirar de fer hipòtesis al seu voltant. De fet, el llibre és el recull d'una conversa entre infants, i la coberta ens permet endinsar-nos en aquesta situació.

Es proposa de projectar la coberta en gran. Si es vol fer més misteriós, es podria eliminar la part del títol que segueix *Apa!*, ja que llavors encara queda menys clar què està passant i es pot fomentar més el debat i les idees.

A partir de l'observació de la coberta, el que es busca és imaginar les intencions comunicatives dels infants i també fer connexions amb experiències similars que aquests hagin pogut viure.

Algunes preguntes que es poden fer per acompanyar la conversa són:

- Què estan fent aquests nens?
- Sobre què poden estar parlant?
- Qui creiem parla?
- Qui escolta?
- Qui deu dir "Apa!"?
- Quan ens sembla que s'utilitza una expressió com aquesta?
- Per què creiem que ho diuen?
- Què els deu d'haver explicat?
- Vosaltres també parleu així amb els vostres amics?

Després, es pot deixar veure l'altra part del títol: *Et penses que ens ho creurem?*, i a partir d'aquí reformular les primeres idees i les altres idees que s'havien expressat.

2. Observar les il·lustracions

Aquesta activitat és pertinent fer-la fins i tot abans d'haver formulat cap pregunta ni cap hipòtesi sobre l'obra. Per dur-la a terme, cal seleccionar prèviament algunes il·lustracions del llibre i tapar-ne el text d'alguna manera. Per exemple, es poden agafar la del pare que col·loca arbres, la del que eixuga els carrers i la de la mare que canvia les piles a les cuques de llum.

Es divideix la classe en petits grups i es demana a cada equip que pensi què deuen estar fent cadascun d'aquests personatges. Les hipòtesis elaborades per cada grup es posen després en comú. Les nostres hipòtesis coincideixen? Les il·lustracions fan referència a situacions realistes? Quins punts en comú tenen les tres imatges? Ens podem imaginar quin és el fil conductor del llibre?

El fet que les situacions relatades per Canosa i il·lustrades per Sunyer siguin realment sorprenents i inversemblants és probable que provoqui hipòtesis d'allò més allunyades de la temàtica del llibre. Hem de pensar, però, que l'objectiu de l'exercici no és pas que els infants

endevinin exactament de què tracta cada escena, sinó que facin un exercici de deducció i inferència a partir dels indicis que els proporcionen les diferents il·lustracions. No haurem de vetllar perquè les respostes que donin siguin les correctes, sinó perquè siguin coherents amb les pistes que podem observar a les diferents imatges.

Aquesta activitat permetrà generar expectatives i ganes de llegir el llibre —ja que voldran saber què s'amaga darrere d'aquestes imatges tan estranyes!—, establir algunes idees del llibre que després corroborarem o refutarem, i també treballar la lectura de la imatge.

3. La contracoberta al descobert

Una vegada s'ha dedicat un temps extens a formular hipòtesis, és el moment de descobrir la contracoberta.

El text que hi apareix ja ens aporta algunes preguntes que poden ser interessants de contestar amb l'alumnat.

- Coneixem algú que treballi en una fàbrica d'acudits?
- Quina feina creiem que hi deu fer?
- Què ens sembla aquest ofici? Ens sembla que existeix?

- Com creieu que deuen ser els oficis d'aquest llibre?
- Sabem quin ofici fan els nostres pares? I altres familiars?

Llegir conjuntament la contracoberta permet acabar d'entendre el títol del llibre i, al mateix temps, ajuda a iniciar-ne la lectura amb algunes claus sobre què ens podem trobar a l'interior.

4. El Memory de l'Oriol

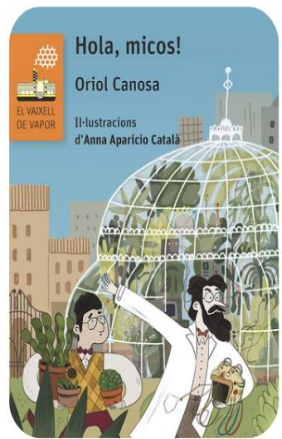
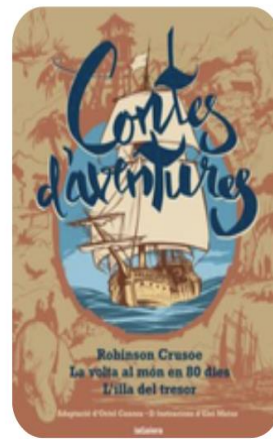
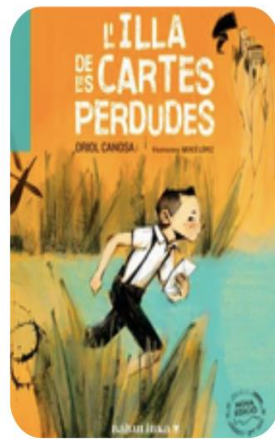
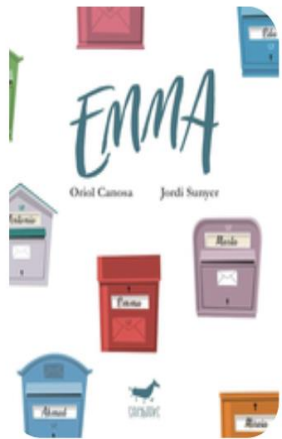
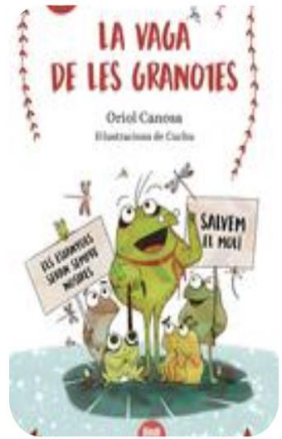
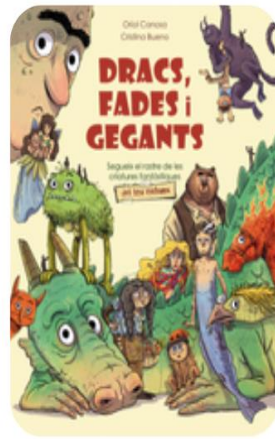
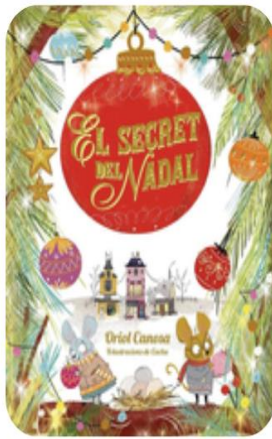
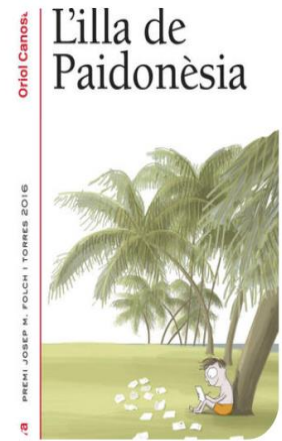
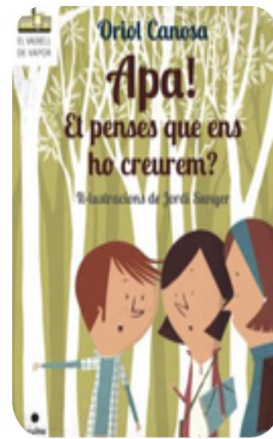
Aquesta activitat inicial busca indagar una mica en la producció de l'autor de la història. En ser un escriptor contemporani, és possible que els infants hagin llegit alguna obra seva o, més probablement, que en algun moment puguin tenir a les mans algun dels seus llibres (publicats anteriorment o a posteriori). Aconseguir crear aquest tipus d'associacions és interessant pel que fa a la promoció del gust lector i l'elaboració d'un criteri literari propi. Si els agrada aquesta obra i saben qui n'és el creador, serà més fàcil que vulguin accedir a altres relats seus.

La proposta consisteix a jugar al Memory però amb unes cartes especials: en aquest cas, els naips són les cobertes de les diverses obres d'Oriol Canosa. Així, a través d'un moment lúdic, es poden presentar molts llibres. A més, per assolir els objectius del joc s'ha d'emprar la memòria i el jugador s'ha de fixar molt bé en les cartes, cosa que afavoreix poder recordar amb posterioritat els títols que han aparegut.

Així doncs, es pot dividir la classe en quatre grups (o més, depenent de les còpies que fem de les cartes). Dins de cada grup es fan dos equips, que han de trobar les parelles amagades. Es posen totes les cartes cap per avall en format quadrícula de 8 x 4, i el primer jugador destapa una carta i, a continuació, una altra. Si són cobertes diferents, torna a tapar-les deixant-les al mateix lloc on estaven. Si coincideixen, agafa les dues cartes i és un punt per a l'equip que ho ha aconseguit. I es va fent així fins que s'han trobat les 16 parelles que hi ha. Guanya l'equip que ha pogut destapar més parelles.

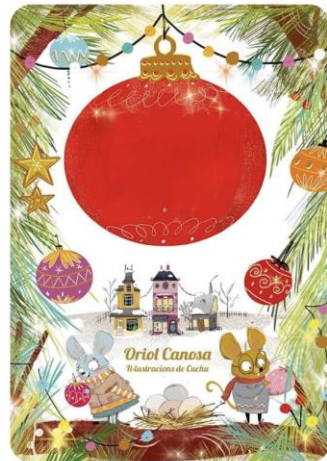
Les cartes que es proposen són les següents (per jugar, caldrà fer-ne tantes còpies com sigui necessari):

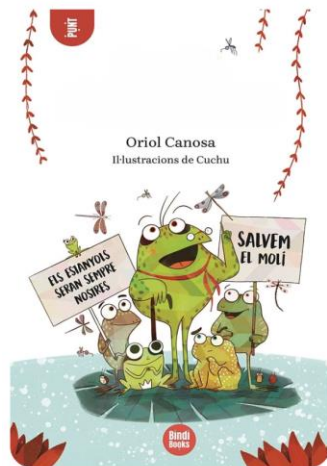

També es pot pensar una manera de complicar el joc si ens sembla massa senzill o si volem activar més la capacitat de fer hipòtesis dels alumnes. En aquest cas, les cartes no estarien duplicades, sinó que hi hauria, d'una banda, la coberta sense títol, i de l'altra, el títol sense la il·lustració. D'aquesta manera, els nens i nenes no només s'haurien de fixar en una cosa, sinó que haurien d'intentar trobar relacions entre el text i el dibuix. Es pot tenir preparat un solucionari per tal que es pugui anar consultant a mesura que es va jugant.

Exemple:

EL SECRET
DEL NADAL

LA VAGA
DE LES
GRANOTES

DURANT LA LECTURA

Proposta de lectura guiada

El llibre és breu però té una estructura repetitiva. La seva construcció el fa ideal per poder combinar la lectura en veu alta per part del docent i la relectura per part de l'alumnat.

Hi ha diverses dinàmiques que es podrien seguir.

Per exemple, fer una lectura guiada dels tres primers oficis. Els alumnes tenen el seu llibre i, a més, seria convenient que també es disposés del text en un suport gran (mural, projecció o escrit a la pissarra).

1r ofici. Text: *La meva mare és qui pinta les fulles dels arbres a la tardor.*

Es fa una lectura expressiva del text per part del docent, que és qui dona el model sobre com procedir en la lectura. A banda de l'expressió, també podria mostrar la direccionalitat de la lectura (resseguint amb el dit, per exemple). La primera vegada es llegeix a poc a poc, i, en acabar, es pot tornar a llegir el text una mica més ràpid.

Després es podrien fer preguntes per analitzar una mica el text:

- A qui parla aquest nen?
- Què fa la mare exactament?
- Què creiem que necessita per fer el seu ofici?
- Què deu pensar el senyor que veiem a la il·lustració?
- Com pensem que deu ser aquesta feina?

A continuació es passa al segon ofici.

2n ofici. Text: *El meu pare és qui posa els arbres i els fanals al carrer cada matí!*

Es fa una lectura expressiva del text seguint el procediment anterior.

Després es podrien fer preguntes per analitzar una mica el text:

- Com fa la seva feina el pare?
- Com diríem que està? El veiem cansat, relaxat, concentrat...?
- Com pensem que deu ser aquesta feina?
- Apareixen els fanals a la il·lustració? Per què creiem que pot ser, això?

A banda del text i la il·lustració, també ens podem fixar en la construcció i l'estructura per tal d'anar fent connexions, recapitular i facilitar la comprensió dels infants.

- Fixem-nos en com comença el text del primer ofici: “La meva mare...”, i el del segon ofici: “El meu pare...” Com creiem que pot començar l’ofici següent?
- Quins són els dos oficis que hem llegit fins al moment?
- Quin podria ser l’ofici que llegirem a continuació?

Seguidament es llegeix el tercer ofici fent-ne una lectura expressiva.

3r ofici. Text: *La meva mare treballa posant els ossos a les cuixes de pollastre perquè les puguem agafar amb els dits.*

En aquest cas, però, la relectura es pot demanar que la facin els infants, perquè ja hauran vist com es llegia i, a més, tindran l’experiència dels exemples anteriors.

A partir de la relectura podríem apuntar algunes preguntes més:

- Quan mengeu cuixes de pollastre agafeu l’os amb els dits? I us va bé, això?
- Creieu que pot ser una feina útil?
- Què creieu que deuen pensar les gallines? Us semblen contentes?

En aquest punt, es podria seguir amb la mateixa dinàmica al llarg de tot el llibre. Tot i així, també es poden pensar altres estratègies per afavorir la lectura dels infants. Creiem important, però, haver fet abans aquests primers capítols de manera pausada i guiada per tal d’assentar les bases que ajudaran a poder modificar les dinàmiques posteriorment.

Altres estratègies

a) Lectura en veu alta

Apa! Et penses que ens ho creurem és un llibre ideal per llegir-lo en veu alta (per part del mestre o la mestra). Pot ser interessant llegir primer la frase que ens parla de cada ofici i, després, mostrar la imatge que la il·lustra. Per tal que tothom pugui observar bé les imatges, seria ideal disposar de diferents exemplars.

Durant aquesta lectura en veu alta es pot fer un joc d’hipòtesis i, quan els infants ja han integrat la premissa creativa que segueix Canosa, imaginar quin podria ser el següent ofici. Per tal d’anar acotant les prediccions de l’alumnat, el docent pot anar donant algunes pistes: “El següent ofici està relacionat amb els animals”, “La pròxima feina té a veure amb l’art i la cultura”, “Sense aquesta feina sempre hauríem de pujar les escales a peu”, etc.

b) Primer les il·lustracions

Es donen les il·lustracions dels dos següents oficis que tocaria llegir. S'observen i s'intenta inventar oralment el text que les acompanya. Després, llegim el text real i comprovem si ho hem encertat o no. Aquesta dinàmica té més sentit si abans s'ha dedicat un espai a observar i comparar l'estructura repetitiva del text.

c) Lectura preparada

Aquesta dinàmica es pot fer una vegada s'ha llegit tot el llibre o mentre s'està llegint. Es tracta de repartir les pàgines amb el text de cada ofici per parelles. Aquestes assagen i proven de llegir el millor possible el text que els ha tocat. Els alumnes s'ajuden i es rectifiquen entre ells. També es poden donar algunes consignes com ara llegir alt perquè tothom ens senti, mirar de llegir seguit, no córrer...

Quan tothom ha tingut prou temps per preparar-s'ho, es fa una lectura conjunta del llibre.

Preguntes generals

- Les professions que s'estan exposant en aquest llibre existeixen?
- Si aquests oficis no existeixen, com és que les diferents situacions descrites sí que funcionen (cada dia quan ens llevem hi ha arbres i fanals, les escales mecàniques funcionen, els carrers estan secs...)?
- Què en pensem, de les il·lustracions? Ens agraden? Ens expliquen el mateix que el text?
- El llibre s'entendria sense il·lustracions? I sense text?

DESPRÉS DE LA LECTURA

Preguntes

- Ara que hem llegit l'obra, quin tipus de llibre diríem que és? Un àlbum? Un conte? Una novel·la?
- Quants infants participen en el diàleg?
- Com acaba el llibre? Ens ha agradat aquest final?
- En quin dels oficis descrits treballaríem? I quin ofici no voldríem fer mai?
- Diríem que és una obra *original*, és a dir, diferent de la majoria de llibres que hem llegit?
- A quin gènere (poesia, narrativa, teatre) creiem que pertany? I si és narratiu, de quin tipus (misteri, històric, aventures...)?
- Pensem que l'autor ens vol transmetre algun missatge concret amb el llibre? Amb quin objectiu el deu haver escrit?
- Seria interessant fer una segona part d'aquest llibre? Quins fils podria estirar?
- Si només poguéssim escollir una paraula, quina triaríem per definir aquest llibre?

Activitats

5. Veritat o mentida?

Oriol Canosa juga amb la imaginació per plantejar situacions fictícies i inversemblants. A vegades, però, com es diu popularment, "la realitat supera la ficció". Quan pensem en *oficis* de seguida ens venen al cap algunes professions —mestres, bombers, cuiners...—, però actualment trobem una gran diversitat de professions molt especialitzades. Aquesta activitat ens pot ajudar a posar sobre la taula aquesta complexitat d'una manera lúdica i accessible, i alhora ens pot portar a parlar sobre la fina frontera que hi ha entre la realitat i la ficció.

Es divideix l'alumnat en diferents grups i es plantegen sis oficis diferents a cada grup. Tres oficis són veritat, mentre que tres són mentida. Seran capaços d'identificar quins són certs i quins no?

Si fem una recerca ràpida, podem trobar oficis reals d'allò més sorprenents. Us proposem un parell de fonts on podeu trobar alguns d'aquests oficis curiosos:

- En un [episodi del programa *El secret, de Catalunya Ràdio*](#), es parla amb persones que tenen feines curioses: un localitzador d'interiors i exteriors, un especialista en treballs d'altura, un tastador d'aigües i una degustadora de gelats.

- En aquest [article del blog *Adolescents.cat*](#) se citen set feines curioses: abraçador professional, encarregat d'esperar a la fila, provador de paper higiènic, actor de dol professional, escriptor de galetes de la fortuna, client misteriós i avaluador de l'alè.

Si algun dels oficis reals presentats sorprèn especialment l'alumnat, després podem fer que busquin més informació sobre l'ofici: en què consisteix exactament, on es duu a terme, quina formació requereix... Aquesta exploració —guiada pel mestre o la mestra— ajudarà els infants a reflexionar sobre diferents aspectes que podem tenir en compte quan pensem en una feina i sobre els quals tornarem a donar voltes en altres activitats.

6. Quina professió ens agradaria fer?

Partint del fet que totes les professions que s'enumeren són absurdes i inexistents, cada infant ha de pensar quina li agradaria més fer si fossin reals. Aquest joc imaginatiu provocarà que s'aturin a analitzar amb una certa profunditat alguns dels oficis del llibre: s'hauran de fixar bé en el text, en la informació que ens donen les il·lustracions, i imaginar tot allò que no s'explica però que ens caldria saber sobre aquesta professió.

A partir d'aquí, seguint la fitxa que hi ha al dossier de l'alumne, per parelles hauran de pensar:

- L'horari que tindria aquesta feina.
- En quin lloc es duria a terme.
- Si creuen que es cobraria poc, bastant o molt.
- Què caldria saber per poder fer-la.
- Si seria una feina poc, bastant o molt exigent físicament.
- Si seria una feina poc, bastant o molt exigent mentalment.

És probable que a alguns infants d'aquesta edat els costi fer l'exercici d'abstracció que suposa plantejar-se algunes d'aquestes informacions. Però no hem de perdre de vista que l'objectiu de l'activitat no és pas obtenir una fitxa rigorosa de la professió escollida —al cap i a la fi, no sabem quina seria la resposta correcta—, sinó provocar que els infants hagin d'aturar-se a llegir amb calma una de les pàgines del llibre, i també posar sobre la taula aspectes relacionats amb les professions. S'han plantejat mai que cada professió té uns horaris diferents? Per què hi ha oficis en què la gent guanya més diners que en altres? Tots els estudis condueixen a una feina concreta? Encara que no puguem entrar amb profunditat en cadascun d'aquests temes —alguns dels quals requeriran un nivell de maduresa més elevat—, plantejar-los ens pot servir per fomentar la seva curiositat i provocar que es facin preguntes sobre allò que els envolta, ja que no hem d'oblidar que estan envoltats contínuament de persones que *treballen*.

En aquest sentit, crear un espai de diàleg després de pensar-hi per compartir les idees i generar aquest debat adaptat és gairebé més interessant que omplir la fitxa.

7. Inventem professions absurdes!

A l'hora d'inventar-se tots aquests oficis esbojarrats, sembla que Oriol Canosa ha seguit una fórmula semblant a aquesta:

1. Pensar en un fenomen, un fet, una realitat quotidiana... de la qual generalment — excepte la dels fantasmes o la de la carta als Reis d'Orient— podem saber-ne l'explicació.
2. Imaginar que aquesta realitat no s'esdevé per causes naturals o tecnològiques, sinó que darrere hi ha una persona que la fa possible amb la seva feina.

A partir d'aquesta fórmula (pensar en un fenomen i imaginar quina feina caldria perquè s'esdevingués si no fos per causes naturals o tecnològiques), es pot demanar als infants que pensin nous oficis esbojarrats. Per exemple:

1. Sabem que plou perquè l'aigua condensada acumulada als núvols cau a la Terra.
2. Podem imaginar que hi ha algú al cel amb unes regadores enormes o algun tipus de maquinària i que quan decideix que ha de ploure, acciona aquest sistema.

Per ajudar-los a dur a terme aquest procés, es pot fer en gran grup una pluja d'idees sobre fenòmens del nostre voltant. A partir d'aquí, en petits grups, poden pensar professions esbojarrades que podria haver-hi darrere de tots aquests fets.

L'objectiu principal d'aquesta activitat és entendre l'artefacte creatiu que planteja Oriol Canosa en el seu llibre, i, per tant, no és tan important fixar-nos en si les propostes dels infants són més o menys imaginatives, sinó veure si realment tenen coherència amb el joc que proposa el llibre.

Aprofitant l'estructura repetitiva del llibre, aquestes invencions es poden acabar escrivint en un full DIN-A3 fent servir la mateixa construcció que fa l'autor:

- *La meva mare és qui...*
- *El meu pare treballa...*

Es pot escriure la frase i crear un dibuix que representi la professió que s'ha inventat.

8. De què treballen les nostres famílies?

De què treballa el nostre pare? I la nostra mare? I els nostres avis? Cada alumne haurà d'escollir un membre de la seva família i exposar molt breument a classe de què treballa i què en sap, de la seva professió. Per poder fer aquesta exposició, caldrà que facin una petita entrevista al familiar que considerin.

Com preparem una bona entrevista?

1. S'ha de tenir clar per què volem entrevistar aquesta persona. En aquest cas, ens interessa especialment de què treballa i quines tasques ha de fer en el seu dia a dia. També podem preguntar sobre la seva formació (estudis).
2. Cal preparar bones preguntes, que poden ser obertes (la persona entrevistada pot respondre lliurement el que vulgui) o tancades (la persona entrevistada ha de triar entre dues o més opcions que li dona l'entrevistador).

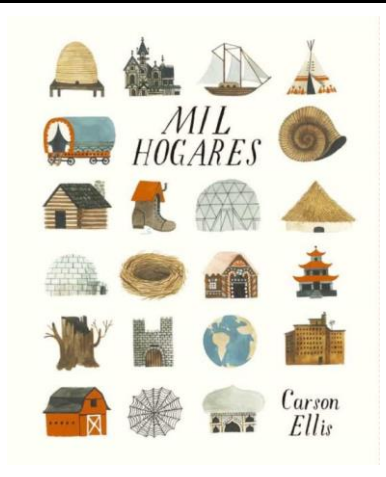

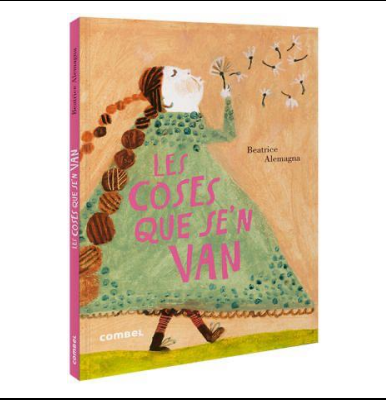
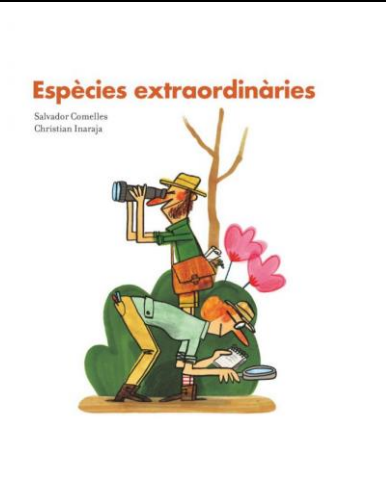
Podem demanar als alumnes que preparin l'entrevista a la pàgina corresponent del dossier de l'alumne, que la facin com a tasca a casa i que després la comparteixin amb tot el grup. Els infants amb més dificultat a l'hora d'escriure poden demanar ajuda a la família.

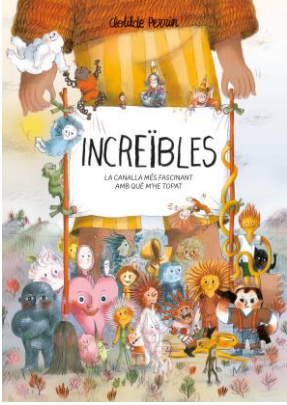
9. Altres llibres tipus catàleg

Com s'ha apuntat anteriorment, aquesta obra té una estructura enumerativa que ens fa pensar en un catàleg. Hi ha molts llibres per a infants que segueixen també aquesta estructura. Es proposa fer una dinàmica semblant a la de l'exercici anterior per tal d'entendre millor l'estructura de l'obra que estem analitzant i, a més a més, generar la curiositat i el desig de llegir altres llibres similars.

Llibres amb estructura de catàleg		
Any	Referència	Coberta
2008	OBIOLS, Anna. <i>M'agrada...</i> Subi (il.). Terrabastall	

<p>2015</p>	<p>CARSON, Ellis. <i>Mil hogares.</i> Dania Mejía (trad.). Alfaguara</p>	
<p>2017</p>	<p>MARTÍ, Meritxell. <i>Un sopar de por.</i> Xavier Salomó (il.). Cruïlla</p>	
<p>2019</p>	<p>ALEMAGNA, Beatrice. <i>Les coses que se'n van.</i> Aurora Ballester (trad.). Combel</p>	
<p>2020</p>	<p>COMELLES, Salvador. <i>Espècies extraordinàries.</i> Christian Inaraja (il.). Birabiro</p>	

2020	CASAS, Lola. <i>Lletjos i lletges?</i> Gusti (il.). El Cep i la Nansa	
2023	PERRIN. Clotilde. <i>Increïbles: La canalla més fascinant amb què m'he topat.</i> Gemma Brunat (trad.). Flamboyant	

En aquest punt, podem afegir alguns llibres de coneixements que també funcionen com a catàleg.

10. Valoració capgirada

Després de llegir i rellegir un llibre, de parlar-ne, de fer activitats a partir dels seus aspectes... podem valorar-lo. Podem tenir en compte criteris més objectius (qualitat dels aspectes literaris, originalitat, coherència...) i altres de més personals (impacte, emocions generades...).

Per fer-ho senzill i atractiu, i en coherència amb l'obra que tenim a les mans —esbojarrada i irreverent—, proposem als infants que facin una “valoració capgirada”. És a dir, han de dir què els ha semblat el llibre, però expressant tot el contrari del que pensen.

Per tal que puguin valorar diferents aspectes del llibre, els fem unes preguntes que poden guiar l'avaluació:

- La idea que es planteja en aquest llibre us ha semblat original?
- El llibre us ha semblat divertit? Us ha provocat algun somriure o riulla?
- Les il·lustracions us han agradat? Us han semblat adequades per a un llibre com aquest?
- Us agrada el format físic del llibre (mida, forma, tacte...)? En el cas que no us acabi de convèncer, com us imagineu que podria millorar, l'edició?

Si veiem que per al nostre grup d'infants capgirar la valoració pot ser massa complicat, es poden seguir les mateixes preguntes i senzillament establir una conversa sobre aquestes.

11. Mentides per tot arreu!

Una de les oportunitats que ens ofereix el fet de dedicar un espai a la reflexió al voltant del llibre és també la possibilitat d'ajudar a crear connexions culturals. És a dir, identificar com hi ha elements de la història que es poden relacionar amb altres productes culturals existents. Crear ponts i vincles pot ajudar a ampliar l'experiència de la lectura, enriquir més a qui llegeix i obrir nous camins i mirades envers la cultura.

Hi ha altres històries en què la mentida té un paper fonamental, especialment en els contes de la tradició popular o popularitzats:

- *La Caputxeta Vermella*
- El vestit nou de l'emperador
- *Hänsel i Gretel*
- *Pinotxo*
- *Les set cabretes i el llop*
- *El gat amb botes*
- *Pere i el llop*

També en podem trobar de més actuals:

- *El Grúfal*
- *Dolent*
- *Una caputxeta vermella*

Seria interessant conversar sobre si es coneixen altres històries que tinguin la mentida al centre i, potser, crear una exposició de relats o històries "mentideres".

A més a més, també podem anar a buscar altres expressions culturals, com podrien ser les cançons. En aquest sentit, podem escoltar *La cançó de les mentides* (en aquest cas, cantada per Ara Va de Bo i Xesco Boix).²

---

² https://youtu.be/QBh_iRT1IYQ [Consulta: 11/06/24]

LA CANÇÓ DE LES MENTIDES

El pare va anar al mercat
El pare va anar al mercat
A comprar una burra cega, trau, trau
A comprar una burra cega, trau, trau

Li talla els quatre peus
Li talla els quatre peus
La burra arrenca a córrer, trau, trau
La burra arrenca a córrer, trau, trau

I en troba un cirerer
I en troba un cirerer
Carregat de figues verdes, trau, trau
Carregat de figues verdes, trau, trau

Li tira un cop de roc
Li tira un cop de roc
I en fa caure una ametlla, trau, trau
I en fa caure una ametlla, trau, trau

Li cau l'ametlla al peu
Li cau l'ametlla al peu
Li surt sang de l'orella, trau, trau
Li surt sang de l'orella, trau, trau

De la sang que li va sortir
De la sang que li va sortir
En van set rieres, trau, trau
I en van set rieres, trau, trau

Pel mar corren conills
Pel mar corren conills
Pels boscos les anguiles, trau, trau
Pels boscos les anguiles, trau, trau

I aquesta és la cançó
Aquesta és la cançó
La cançó de les mentides, trau, trau
La cançó de les mentides, trau, trau

Qui la vulgui saber
Qui la vulgui saber
Que se'n vagi a Filipines, trau, trau
Que vagi a Filipines, trau, trau

Que se'n vagi a Filipines, trau, trau
Que vagi a Filipines, trau, trau
Que se'n vagi a Filipines, trau, trau
Que se'n vagi a Filipines, trau, trau

Que se'n vagi a Filipines, trau, trau
I que se'n vagi a Filipines, trau, trau
I que se'n vagi a Filipines, trau, trau
I que se'n vagi a Filipines

La proposta és escoltar-la, llegir-ne la lletra i intentar relacionar-la amb el llibre que s'ha llegit.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

12. Les feines més importants

Imaginem-nos que sense els oficis que s'expliquen en aquest llibre, les coses no rutllarien: en llevar-nos, els arbres i fanals no estarien col·locats; els dònuts no tindrien forats; les gavines no sabrien volar... Quines d'aquestes professions serien realment imprescindibles?

Es demana als infants que apuntin al seu dossier quines serien les tres feines explicades al llibre que mantindrien, si la resta haguessin de desaparèixer. Després, es posen en comú els resultats i es fa una estadística general per veure quins són els oficis esbojarrats que pensem que són més importants.

L'objectiu d'aquesta activitat és aprofundir en alguns dels oficis que s'exposen en el llibre. Oriol Canosa descriu cada feina amb una breu frase, i Jordi Sunyer aporta alguns indicis més a través de la seva il·lustració, però, tal com hem vist en activitats anteriors, els lectors tenim molts buits per omplir. Un d'ells és pensar en la importància de la feina descrita.

13. Altres llibres d'oficis

Es divideix la classe en petits grups. Cada grup rep un llibre diferent relacionat amb els oficis. Té una estona per explorar-lo i explicar a la resta de companys i companyes de quina manera

parla sobre oficis. Un dels aspectes principals en què s'hauran de fixar és en si els oficis que s'exposen en el llibre són reals o els ha imaginat l'autor.

Aquest exercici ens servirà per veure que hi ha molts altres llibres per a infants que han agafat els oficis com a tema central. També és un exercici que permetrà a l'alumnat reflexionar sobre el fet que els llibres poden tenir diferents enfocaments: hi ha llibres que busquen donar-nos informació rigorosa sobre coses del món que ens envolten, altres que ens expliquen aquestes coses d'una manera poètica amb una clara intenció estètica, altres que transformen aquests elements del món per generar noves realitats...

Llibres sobre oficis		
Any	Referència	Coberta
2007	IMAPLA. <i>Tu què vols ser?</i> Libros del Zorro Rojo	
2013	LLUC, Tomàs. <i>Llibre dels oficis</i> . Cristina Losantos (il.). Publicacions de l'Abadia de Montserrat	
2014	SALA I VILA, Carles. <i>50 oficis esbojarrats</i> . Pep Brocal (il.). Cruïlla	

2014	AMAT, Vanesa. <i>Abecedari dels oficis</i> . Anna Clariana (il.). Eumo Editorial	
2016	MORGAND, Virginie. <i>Què fan els grans durant el dia?</i> Núria Font (trad.). Cruïlla	
2018	OBIOLS, Anna. <i>Per què hi ha estrelles al cel? El llibre dels oficis curiosos</i> . Subi (il.). Animallibres	
2018	JANÉ, Albert. <i>L'ofici que més m'agrada</i> . Carlos Ballesteros (il.). Combel	
2022	Col·lecció <i>Per què soc...?</i> ClarBooks	
2023	LOSANTOS, Cristina. <i>Veig, veig! Els oficis</i> . Combel	

14. Jugar amb les paraules

La majoria d'accions relacionades en aquest llibre estan construïdes amb un verb en infinitiu i un complement directe.

Per tal de poder jugar amb aquesta construcció, primer cal fer una simplificació de les oracions, és a dir, eliminar els subjectes i els altres complements. A partir d'aquí, es poden trobar noves combinacions divertides o poètiques. Per exemple: pintar lleons, pentinar els galls, despertar el mar, eixugar bombolles...

Per donar peu a crear combinacions juganeres, es pot penjar en algun lloc de l'aula una graella en què clarament hi hagi diferenciades les dues categories de paraules. Durant uns dies, els infants tindran temps per anar pensant possibles combinacions que puguin funcionar i les poden apuntar al seu dossier.

VERBS	COMPLEMENTS DIRECTES
PINTAR	FULLES
POSAR	ARBRES I FANALS
POSAR	OSSOS
POSAR	IMANTS
FER	BOMBOLLES
PENTINAR	LLEONS
FER	FORATS
DONAR	MENJAR
RENTAR	ELS LLENÇOLS
ENSENYAR	LES GALLINES
PORTAR	LES CARTES
FER	ELS TRENACLOSQUES
COMPROVAR	EL MAR
DONAR	BITLLETS
EIXUGAR	EL TERRA
DESPERTAR	ELS GALLS
CANVIAR	LES PILES
DONAR	CORDA
ARRENCAR	ELS QUEIXALS

15. Una fàbrica de...

Un dels aspectes clau que ens podem preguntar sobre un ofici és *on* es duu a terme. Hi ha feines que es poden fer des de casa, però altres requereixen que ens desplacem a un espai concret: a un establiment comercial, una oficina, un equipament... Les professions destinades a elaborar un producte de manera industrial normalment es duen a terme a les fàbriques, les

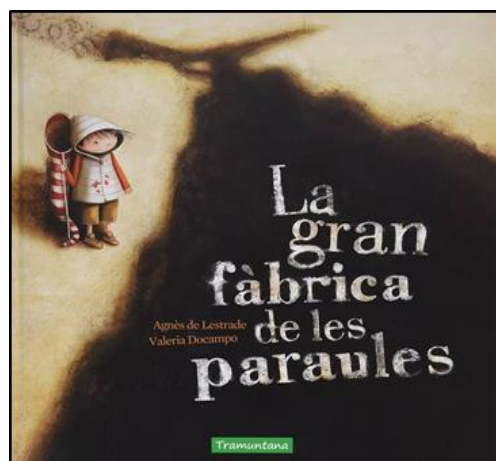

quals, com el seu nom indica, són espais on es *fabrica*, és a dir, on es transformen unes matèries primeres en productes. Entre els oficis esbojarrats que proposa Oriol Canosa, n'hi ha uns quants que s'infereix que es duen a terme en fàbriques. A més, l'escriptor fins i tot utilitza aquest concepte amb llicència literària (d'acord amb el conjunt), quan parla d'una "Fàbrica d'Acudits".

La meva mare treballa posant els ossos a les cuixes de pollastre perquè les puguem agafar amb els dits!	En una fàbrica d'alimentació
El meu pare és qui fa les bombolles de la cervesa!	En una fàbrica de begudes (cervesa)
El meu pare és qui fa els forats dels dònuts!	En una fàbrica d'alimentació (brioixeria industrial)
La meva mare treballa a la Fàbrica d'Acudits: comprova que tots facin gràcia	En una fàbrica d'acudits
La meva mare és qui fa tots els trencaclosques abans de vendre'ls per comprovar que no hi falta cap peça!	En una fàbrica de jocs

A partir d'aquí, es pot fer una llista de tipus de fàbriques reals que se'ns acudeixen i de fàbriques insòlites, inexistents, fantàstiques...

Per acabar de completar aquesta activitat, es pot llegir el llibre ***La gran fàbrica de les paraules***, d'Agnès de Lestrade i Valeria Docampo (Tramuntana Editorial).

TAULA DE CONTINGUTS

A la taula següent s'indiquen els continguts que es treballen en cada activitat proposada en aquest dossier:

Contingut	Activitat
Exploració del llibre Activació de coneixements previs sobre el tema del llibre: els oficis	- Preguntes abans de la lectura
Formulació d'hipòtesis prèvies a la lectura Identificació de la situació comunicativa de la conversa de la coberta: la incredulitat i l'exageració	- Preguntes abans de la lectura - Activitat 1: La coberta ens parla
Lectura de la imatge Estratègies de comprensió lectora: inferències (deduccions) Creació d'expectatives per a la lectura	- Activitat 2: Observar les il·lustracions
Aproximació al tema i al contingut de la lectura Comprovació i reformulació de les hipòtesis prèvies a la lectura	- Activitat 3: La contracoberta al descobert
Obres literàries d'Oriol Canosa: observació d'elements de les cobertes i identificació de les obres	- Activitat 4: El Memory de l'Oriol
Lectura guiada: acompanyament a la lectura i aplicació d'estratègies de comprensió Model de lectura en veu alta o expressiva per part del mestre Aplicació d'estratègies de comprensió: connexions, recapitulacions, formulació i comprovació d'hipòtesis Relació entre les il·lustracions i el text Reflexió sobre l'estructura repetitiva del text	- Proposta de lectura guiada
Relectura Preparació de la lectura en veu alta	- Proposta de lectura en veu alta
Formulació i resposta de preguntes literals, interpretatives, i profundes o crítiques	- Preguntes de comprensió durant la lectura i després de la lectura
Aprofundiment en els oficis imaginaris de l'obra	- Activitat 5: Veritat o mentida? - Activitat 12: Les feines més importants

Establiment de la diferència entre imaginació i realitat Formulació d'opinions argumentades	
Estratègia de comprensió: visualitzar. Recreació dels oficis plantejats al llibre	- Activitat 6: Quina professió ens agradaria fer?
Ús de l'estructura creativa utilitzada per l'autor per inventar noves professions	- Activitat 7: Inventem professions absurdes!
Preparació i execució d'una entrevista a un membre de la família	- Activitat 8: De què treballen les nostres famílies?
Textos amb estructura repetitiva	- Activitat 9: Altres llibres tipus catàleg
Valoració de l'obra: expressió de valoracions a favor i en contra	- Activitat 10: Valoració capgirada
Gènere literari: la cançó (<i>Cançó de les mentides</i>)	- Activitat 11: Mentides per tot arreu!
Aprofundiment en el tema dels oficis a través d'altres llibres sobre el tema	- Activitat 13: Altres llibres d'oficis - Activitat 15: Una fàbrica de...
Creació de textos amb l'estructura sintàctica: Verb en infinitiu + complement directe	- Activitat 14: Jugar amb les paraules

ANNEX I: ELS LLIBRES D'ORIOL CANOSA

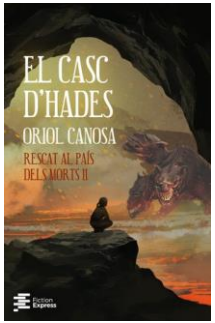

	<p>CANOSA, Oriol <i>Guía de bolsillo para personas inquietas</i> Intermón Oxfam Editorial, 2009</p> <p>Adults</p>	<p>Quines coses hem de saber? Quins coneixements són indispensables per voltar pel món? No podem donar l'esquena a la injustícia, cal combatre-la coneixent com es produeix, les seves causes i solucions. La guia recull trenta temes relacionats amb el medi ambient, la política, la globalització, l'economia i la societat actual.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>La casa del professor Kürbis</i> Editorial Edelvives, 2013</p> <p>Cicle inicial</p>	<p>Quina tranquil·litat! Quina pau! Només se sentien els ocells i el rierol que corria pel fons de la vall. En aquella casa, el professor Kürbis es podria dedicar a descansar, llegir, buscar noves estrelles amb el telescopi i, alguns vespres, convidar els amics a sopar. Però al cap d'uns dies van començar a passar coses una mica estranyes...</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>L'illa de les cartes perdudes</i> Babulinka, 2023</p> <p>Novel·la juvenil</p>	<p>Una aventura en fugir de la guerra. Una història de valentia, pors i amistats. Any 1914, Primera Guerra Mundial. L'Albert, un nen que viu a Estrasburg, és enviat pels seus pares a Isola de la Cona, una tranquil·la illa lluny dels bombardeigs i els exèrcits, on resideix el seu oncle Aubodun. Lluny de casa descobrirà què és l'enyorança.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>Apa! Et penses que ens ho creurem?</i> Cruïlla, 2015</p> <p>Cicle inicial</p>	<p>Saps de què treballen, els teus pares? Uf! A vegades és tan complicat que, encara que t'ho hagin explicat mil vegades, no ho acabes d'entendre... I, a vegades, és més divertit inventar-s'ho. Però, ves amb compte: els teus amics potser no es creuran que el teu pare és qui fa els forats dels dònuts, ni que la teva mare és qui pentina els lleons del zoo!</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>L'illa de Paidonèsia</i> La Galera, 2016</p>	<p>En Nicolau Rouretort, un nen de 9 anys, viatja en vaixell amb els seus pares. I s'avorreix. Els pares, a més, lluny de divertir-se, discuteixen tota l'estona. Fins que en Nicolau decideix fer allò que li havia passat pel cap: agafar en préstec un dels bots de salvament i anar a una illa ben petita...</p>

	<p>CANOSA, Oriol <i>Polos opuestos</i> Tekman, 2017</p>	<p>Una interessant història intergeneracional de dos personatges que es troben en costats oposats del món. Un relat de viatges i de canvis vitals que uneix dues persones en aparença totalment oposades. <i>Polos opuestos</i> és una proposta gràfica original que apropa el llibre com a objecte divertit i de diàleg amb el lector.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>El islote de los perros</i> Edelvives, 2017</p> <p>Cicle superior</p>	<p>Turquia, 1910. Acabada l'escola, la Klara, una nena sefardita gaudeix de l'estiu a la seva illa de Burgazada. En una de les excursions que fa amb el seu amic Sait a les illes veïnes, descobreixen dues barques plenes d'animals al costat de l'illa Sivri. Es tracta de 50.000 gossos que el sultà, davant la superpoblació que hi ha a Istanbul, ha enviat allà per deixar-los morir, cosa que la Klara i el Sait intentaran impedir.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>XicMano, el pirata del Delta</i> Pebre Negra Edita, 2018</p> <p>Cicle mitjà</p>	<p>Des de l'Empordà fins al delta de l'Ebre, en XicMano i els seus companys són el terror de la costa catalana. A bord del vaixell anomenat l'Empordanès Errant, saquegen i maten multitud de pescadors i homes de bé d'aquestes contrades.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>Emma</i> Sallybooks, 2019</p>	<p>L'Emma és la carterera del poble i li encanta recórrer els carrers amb la seva bicicleta groga lliurant cartes i paquets. Però un matí, mentre reparteix el correu, es troba uns veïns molt tristos. Què ha passat? Què pot fer per ajudar-los?</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>El quadern de l'Aurora Rodamon</i> Baula, 2019</p>	<p>Un quadern amb un munt d'històries estrambòtiques, estrofolàries, increïbles, fantàstiques i sorprenents. I totes certes, ho promet l'Aurora Rodamon, que és qui les ha recollides al llarg dels seus viatges pel món i les ha comprovades una a una. Hi trobareu històries d'animals curiosos, d'astronomia, de l'origen d'objectes, entre moltes altres.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>El bot del Dr. Bombard</i> Babulinka, 2019</p> <p>Cicle mitjà</p>	<p>Després d'un naufragi, el doctor Bombard sura en un bot enmig de l'oceà. És una tragèdia o una oportunitat per viure una gran aventura? No ho sap. Però tindrà tot el temps del món per descobrir-ho.</p>

	<p>CANOSA, Oriol <i>L'últim vol de la família Dumont</i> Animallibres, 2019</p> <p>Cicle superior</p>	<p>Imagineu-vos un zepelí, un enorme globus gairebé tan gran com una illa de cases. Fàcil d'imaginar, oi? Però el que costa més de creure és que del zepelí pengi un gran castanyer plantat en una cistella de vímet i que, entre les branques, s'hi amagui una enorme casa de bambú i tot el necessari per viure sense posar els peus a terra: benvinguts al Dumont Aéropostale! Voleu volar amb nosaltres?</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>El secret del Nadal</i> La Galera, 2019</p> <p>Cicle mitjà</p>	<p>Falten tres dies per Nadal i tothom està molt enfeinat amb els preparatius. Al poble hi viuen els Bricó, de la ferreteria, i els Major, la família de l'alcalde. Els Major es queixen que els Bricó no han decorat l'avit de la plaça, i els Bricó es queixen dels Major. El que no saben és qui són els veritables encarregats d'il·luminar el Nadal!</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>Hola, micos!</i> Cruïlla, 2020</p> <p>Cicle superior</p>	<p>El professor Casacuberta descobreix que les plantes parlen i inventa un aparell per comunicar-s'hi, gràcies al qual espera guanyar el Premi Nobel. Però el malvat professor Mancuso l'hi roba per poder dirigir un exèrcit de perilloses plantes carnívores i dominar el món.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>Contes d'aventures</i> La Galera, 2021</p> <p>Cicle mitjà</p>	<p>Un llibre per als amants de les aventures. Permet descobrir una nova versió de tres grans clàssics atemporals de la literatura universal d'aventures en un únic volum, que inclou:</p> <ul style="list-style-type: none"> · <i>Robinson Crusoe</i>, de Daniel Defoe · <i>La volta al món en 80 dies</i>, de Jules Verne · <i>L'illa del tresor</i>, de Robert Louis Stevenson
	<p>CANOSA, Oriol Sèrie <i>Robotots</i> Animallibres, 2022</p> <p>Cicle superior</p>	<p>La nau HMIS Hèrcules té la pitjor tripulació interestel·lar que hagi existit mai a la Terra. Sort en tenen, dels seus robots, que s'encarreguen de les missions que no vol fer ningú amb dos dits de front! La primera missió dels Robotots: anar al planeta Lerna a deslliurar els seus habitants d'un monstre terrible que els turmenta nit i dia.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>Dracs, fades i gegants: Segueix el rastre de les criatures fantàstiques del teu entorn</i> La Galera, 2022</p>	<p>Un llibre per descobrir totes les criatures fantàstiques. Un país poblat de boscos, platges, rius i muntanyes i ple dels éssers fantàstics amb qui els nostres avantpassats han conviscut durant segles.</p>

	<p>CANOSA, Oriol <i>El país dels sabirs</i> Comanegra, 2022</p> <p>Novel·la juvenil i per a adults</p>	<p>A l'Ivan Vània l'havien traslladat a la unitat de topògrafs de l'Exèrcit Imperial, i li van ordenar que dibuixés el mapa del país dels sabirs, una terra remota i poc explorada situada enmig de la immensa taigà. L'Ivan descobrirà que aquells pobles presumptament endarrerits i bàrbars guarden una filosofia de vida molt més rica que la dels ocupants. Una història vestida amb tel de faula i carregada de màgia.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>El bandit i les bessones Mataquín</i> Baula, 2022</p> <p>Cicle mitjà</p>	<p>Un bandit honorable, una illa plena d'enigmes i dues bessones molt enginyoses són les claus d'aquest llibre ple de documents i pistes que portaran els lectors a intentar resoldre un segrest. La solució cal cercar-la entre retalls de premsa, atestats policials, diaris personals i fins i tot receptes de cuina vegana.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>La tela</i> Godall Edicions, 2023</p>	<p>Una narració que comença fa cent cinquanta anys a Birmingham i arriba fins als nostres dies: travessa efemèrides, fets, documents, referències literàries sobre l'explotació de les nenes a les filatures angleses, les primeres associacions feministes a Austràlia, les organitzacions de dones a la revolució bolxevic o al Maig del 68, entre altres, i també la història dels foliscopis.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>El viatge de les amazones</i> Fiction Express</p> <p>Novel·la juvenil</p>	<p>S'apropa la Braurònia, un festival famós arreu del món grec. Des de fa segles, les noies de la ciutat es vesteixen d'os i es veuen obligades a fer una sèrie de rituals molt pesats. Mentre organitzen la celebració, la Hipòlita es rebel·la: n'està farta, de fer sempre el que dicten els homes, i proposa tocar el dos i marxar al país de les amazones. Donaran suport les altres dones de Brauró a la seva idea?</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>La colombomàquia</i> Fiction Express</p> <p>Cicle mitjà</p>	<p>La convivència entre els coloms i les cotorres de la ciutat mai no ha estat fàcil. Els crits estridents de les cotorres molesten molt els coloms, i les cotorres estan fertes que els coloms no deixin espai a les novingudes. La tensió és tan forta que la guerra entre coloms i cotorres, la colombomàquia, es prepara. Però les noves generacions no ho veuen igual i treballaran per reduir tensions.</p>

	<p>CANOSA, Oriol <i>Rescat al país dels morts</i> Fiction Express</p> <p>Cicle superior Novel·la juvenil</p>	<p>L'Emma decideix viatjar a l'Hades, l'infern segons els grecs, per recuperar el Rif, el seu hàmsster. Està convençuda que si Orfeu i Teseu van poder tornar de l'inframón, ella, amb l'ajuda del seu avi, expert en mitologia, també ho aconseguirà. Com reaccionarà Caront, el barquer, quan trobi els intrusos? Aconseguiran despistar Cèrber, el gos de tres caps que vigila l'entrada? A quins éssers mitològics s'hauran d'enfrontar?</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>El casc d'Hades.</i> <i>Rescat al país dels morts II</i> Fiction Express</p> <p>Cicle superior Novel·la juvenil</p>	<p>Una nova aventura de l'Emma, la noia que va viatjar a l'Hades en companyia de l'avi Pierre per rescatar el seu hàmsster. Ja ha passat un any d'aquella incursió a l'inframón quan l'Emma rep la visita del déu dels morts. Què podria necessitar Hades d'una simple mortal? Doncs ni més ni menys que ajuda per recuperar Cèrber, el guardià de la porta de l'infern, que ha fugit al Tàrtar.</p>
	<p>CANOSA, Oriol <i>Cocodril i cocodril, especialistes</i> Fiction Express</p> <p>Cicle mitjà</p>	<p>La família Cocodril és una família poc habitual; els pares, en Joan i l'Helena, són especialistes de cinema i la seva professió els obliga a viatjar contínuament. La Tina i en Nani estan disposats a fer qualsevol cosa per passar més temps en família, i això els portarà a acceptar una oferta un pèl estrambòtica i molt perillosa... trobar en Boris, un cocodril de 7 metres! Una aventura molt divertida, que comença a l'estany de Banyoles però que no sabem on els portarà!</p>